

Aleksander Krjukov

Rahvakogu algatusrühma koordinaator ja Eesti Koostöö Kogu esimees Olari Koppel ütles, et vaatamata sellele, et mitmed rahvakogu ettepanekud on erakondade jaoks keerulised teemad, leiti eilsel põhiseaduskomisjoni arutelul, et ettepanekutega minnakse edasi ning järgmise sammuna vaadatakse need läbi fraktsioonides.

Olari Koppel ja presidendi õigusnõunik, riigiõiguse professor Ülle Madise arutasid eile riigikogu põhiseaduskomisjoni liikmetega rahvakogu arutelupäeval eelistatud ja presidendi poolt eelmisel teisipäeval parlamendile edastatud ettepanekuid erakonnaseaduse ja valimisseaduste muutmiseks.

Eilne mõttevahetus keskendus ettepanekute sisule, nende edasise käsitlemise vormile ja selle töö võimalikule ajakavale.

Vastavalt kokkuleppele hakkavad Rahvakogu ettepanekuid arutama erakonnad ja nende fraktsioonid riigikogus. "Lahendusi pole mõtet oodata täna või homme. Ent näiteks riigikogu valimisi käsitlevad ettepanekud võiksid leida lahenduse aasta enne järgmisi valimisi, hiljemalt tuleva aasta märtsikuuks," ütles Koppel.

Professor Madise selgitas komisjonile viieteistkümne arutelupäeval toetust leidnud ettepaneku õigusliku vormistamise võimalusi ning osundas sellele, et ettepanekute võimalikud mõjud on hoolikalt Eesti parimate riigiõiguse asjatundjate osalusel läbi arutatud ning samuti presidendi poolt riigikogule üle antud.

"Rahvakogu ettepanekute osas on ees suurem töö, mis eeldab kõikide aspektide väga põhjalikku kaalumist, et tulemuseks oleksid just need muutused poliitilises süsteemis, milleni me tahame jõuda. Ettepanekud puudutavad erinevaid valdkondi ning nende rakendamiseks on vaja täiendada erinevaid seadusi. Järgmiseks praktiliseks sammuks on kokkuvõtte saatmine fraktsioonidele, et nad kujundaks tehtavate muudatuste suhtes oma seisukohad. Erakondade rahastamist puudutavas osas peaksime selgusele jõudma, missuguse tulemuse iga erinev

rahastamismudel annab, ja need tulevad vastavalt läbi rehkendada," ütles põhiseaduskomisjoni esimees Rait Maruste (RE).

Arutelul olid kõne all erakonna tegevusega seotud muudatuste mitmed alternatiivid – kui suured võivad olla erakonna laenulepinguist tulenevad kohustused; kes peale Eesti kodanike võib erakonnale annetusi teha; kas annetuste seaduspärasuse kontrollimiseks peaks igal erakonnal olema volitatud isik; milline peaks olema erakondade riigieelarvest rahastamise skeem ja mitmed muud teemad.

Põhiseaduskomisjon tuleb eelnõu arutelu juurde tagasi järgmisel nädalal, kuulates ära fraktsioonide ettepanekud konkreetsete valikute osas.

Riigikogu suhtub neutraalselt

Olari Koppel andis ERR-i uudisteportaalile mõista, et seni on riigikogulased suhtunud rahvakogu ettepanekutesse suhteliselt neutraalselt. "Kui piltlikult kujundada, siis lilli meile ei kingitud, aga välja ka ei visatud," ütles Koppel.

"Me kõik saame aru, et enamus nendest ettepanekutest on mingil määral seotud erakondade tegevuse, kas piiramise või mingil moel ümber kujundamisega. Need on erakondadele tõsised, et mitte öelda rasked teemad," lausus Koppel.

"Ent sellist meeleolu, et piltlikult öeldes, et aitäh, tublid olete, tegite suure töö ära, aga me ei kavatsegi nendega edasi minna või midagi teha - sellist hoiakut ka ei olnud," lisas ta.

President edastas eelmisel teisipäeval riigikogule rahvakogu arutelupäeval eelistatud ettepanekud, mis käsitlevad erakonnaseaduse ja valimisseaduse muutmist. Ettepanekute hulgas soovitakse näiteks poliitilisele reklaamile kulu- ja mahupiirangute seadmist, ebaseaduslike annetuste kriminaliseerimist, valimiskünnise alandamist ja üksikkandidaatide võrdsemat kohtlemist riigikogu mandaatide jagamisel.

Samuti teeb rahvakogu riigikogule ettepaneku vaadata ümber erakondadele ja kandidaatidele kehtivad kautsjoni nõuded, muuta erakondade riigieelarvelise rahastamise korda õiglasemaks ning luua õiguslik ruum rahvaalgatuseks riigikogule esitatava petitsiooni vormis.

Artikkel ERR Uudiste [veebilehel](#) .